

Informace pro začínající kronikáře

Internet a kronikáři:

- <https://www.kronikari.info> (Zpravodaj pro obecní kronikáře a vlastivědné pracovníky)
- <https://vychodoceskearchivy.cz/chrudim/sluzby/kronikarstvi> (Informace Státního okresního archivu Chrudim pro kronikáře)
- <https://vychodoceskearchivy.cz/ustinadorlici/vedeni-kronik> (Informace Státního okresního archivu Ústí nad Orlicí pro kronikáře)
- <http://zlin.mza.cz/kroniky-kronikari> (nutno aktualizovat)

Literatura pro kronikáře:

- Tomáš Hromádka: Kroniky obcí. 3. vydání, Praha 2014 (nová legislativa, bez obrazové přílohy)
 - <https://eshop.nipos.cz/obchod/kroniky-obci-2/>
- Jiří Bartoň: O kronikách obcí. 3. vydání, Praha 2009 (obrazové přílohy, zkušenosti kronikářů z praxe)
- Tomáš Hromádka: Jak vést obecní kroniku v elektronické podobě s následným vytištěním. Praha 2019

Semináře pro kronikáře:

- Tomáš Hromádka, kronikář
- Organizované státními okresními archivy
- Regionální setkání kronikářů, např. krajské knihovny, svaz měst a obcí regionu

132/2006 Sb. o kronikách obcí

§ 1: Každá obec vede kroniku obce.

§ 2: Kronika je vedena jako ručně psaná kniha s číslovanými listy nebo v elektronické podobě s následným tiskem číslovaných listů po uzavření každého kalendářního roku, nedílnou součástí kroniky je příloha.

§ 3: Zápis do kroniky se provádí nejméně jedenkrát za rok.

§ 4: Do kroniky může každý nahlédnout ve vymezené době na obecním úřadě, děje se tak pod dohledem kronikáře.

Občan obce starší 18 let, jakož i osoba, které zákon přiznává práva občana obce, může navrhnout písemně změnu, doplnění nebo opravu zápisu v kronice.

§ 5: Zrušovací ustanovení.

121/2000 Sb. autorský zákon

§ 3 Výjimky z ochrany podle práva autorského ve veřejném zájmu

Ochrana podle práva autorského se nevztahuje na a) úřední dílo, jímž je právní předpis, rozhodnutí, opatření obecné povahy, veřejná listina, veřejně přístupný rejstřík a sbírka jeho listin, jakož i úřední návrh úředního díla a jiná přípravná úřední dokumentace, včetně úředního překladu takového díla, sněmovní a senátní publikace, pamětní knihy obecní (obecní kroniky), státní symbol a symbol jednotky územní samosprávy a jiná taková díla, u nichž je veřejný zájem na vyloučení z ochrany,

Autorská díla však mohou být v kronice použita (ilustrace)!

Ochrana osobních údajů

„Účel vedení kroniky obce vyžaduje, aby v kronice byly uváděny osobní údaje. Jestliže za aktéry důležitých a pamětihodných událostí považujeme především lidi (nikoli jen přírodní živly), neobejde se kronika bez informací o lidech, kteří v kronikářově době žijí a konkrétně jednají. Je ovšem nutné mít na paměti, že kronika má sloužit pro informaci a poučení budoucím generacím, jde tedy o historický pramen, nikoli o „společenskou kroniku“.“

„Lze tedy například uvést údaj o tom, že starosta obce vyjádřil podporu zahraniční politice prezidenta republiky při jeho návštěvě spojené se zprovozněním spojeneckého radaru, není však již přiměřené uvést, že z tohoto důvodu došlo v domácnosti starosty k ostré roztržce završené rozvodem, byť to je možná ještě zajímavější informace.“

Ochrana osobních údajů

„Bývalo zvykem uvádět, kdo se kdy usadil na kterém gruntu, od koho jej nabyl nebo propachtoval, komu jej odkázal atd. Zřejmě ani dnes nic nebrání tomu uvést, že určitá nemovitost změnila vlastníka, a přiměřeně to zdokumentovat identifikací dřívějšího a nového majitele. Jako nepřiměřené by se již mohlo jevit uvedení údaje o kupní ceně (byť by ji kronikář zjistil zcela legálně z inzerátu realitní kanceláře).“

„Podobně je potřeba pojímat s přiměřeností záznam o narození dětí – tedy lze uvést, že v tom a tom roce se narodily děti identifikované jménem a příjmením (lze případně i v souladu s tradicí uvádět, v kterém čísle popisném), není však již přiměřené uvádět konkrétní data narození, natožpak třeba údaje o zdravotním stavu.“

„Pro úplnost se pak patří zdůraznit, že ochrana osobních údajů podle obecného nařízení se netýká zesnulých osob.“

Ochrana osobních údajů

„Pokud jde o zveřejnění kroniky na internetových stránkách obce, je nutné zdůraznit, že zákon obci zveřejňování kroniky na internetu neukládá.“

„Zveřejnění by bylo možné považovat za zpracování prováděné ve veřejném zájmu nebo pro účely oprávněných zájmů obce (prezentace obce navenek), zásada přiměřenosti zde však bude velet k anonymizování osobních údajů. V případě zveřejňování obecních kronik na internetu v zásadě nemusejí být anonymizována toliko jména osob, která jsou přiměřeně použita jako jména účastníků paměťhodných událostí obce a netýkají se soukromého života těchto osob.“

Jak začít psát

- Jaký je stav vedení kroniky
- Jak se kronika vedla/bude vést

- připravit roční zápis
- součástí údaje o kronikáři a okolnosti převzetí kroniky
- popisovač Centropen 2631 (jemný hrot, stopa 0,25-0,7 mm)
- úvodní popis
- členění ročního zápisu do částí

- Obecní záležitosti
- Hospodaření obce
- Průmysl, zemědělství, obchod
- Výstavba, doprava, spoje
- Veřejný život v obci
- Školství
- Sociální a zdravotní záležitosti
- Počasí
- Pohyb obyvatelstva

Obecní záležitosti

- volby, zastupitelstvo, rada, komise, výbory, zaměstnanci, obecní úřad, slučování obcí

Obce mají povinnost vykonávat spisovou službu: skartační řízení, předání archiválií do archivu.

Např. zápisy ze zastupitelstva, rady a komisí, volby, statistika, korespondence, kroniky ...

Není nutné detailně, stačí přehled.

Hospodaření obce

- rozpočet, příjmy, výdaje, investice, dotace, obecní majetek

Obce mají povinnost vykonávat spisovou službu: skartační řízení, předání archiválií do archivu.

Např. rozpočet, rozbor hospodaření, audit ...

Není nutné detailně, stačí přehled.

Průmysl, zemědělství, obchod

- průmyslové a zemědělské podniky, soukromí podnikatelé, živnostníci, zásobování, obchody

Soukromé právnické osoby mají povinnost uchovávat dokumenty, fyzické osoby nikoliv.

Do archivu dokumenty firem při jejich likvidaci: obchodní rejstřík, zakládací listiny, uzávěrky ...

Co nejvíce informací, např. přehledy se zákl. údaji, včetně živnostníků a obchodů.

Výstavba, doprava, spoje

- výstavba a opravy domů, bytů, infrastruktury, plynofikace, čistota, doprava, pošta, internet

Pokud je obec investorem nebo dostává na vědomí, objevuje se v dokumentech obce.

Do archivu v omezené míře, dokumenty ukládány na stavebním úřadě.

Aspoň přehledy se základními údaji, u vybraných akcí podrobnosti.

Veřejný život v obci

- politické strany, spolky, občanská sdružení, kulturní a jiné akce, knihovna, muzeum, výročí

Subjekty (politické strany, občanská sdružení, církve) mají povinnost uchovávat dokumenty.

Do archivu se dokumenty nedostanou, částečně jiné zdroje (obec, zpravodaj, tisk).

Co nejvíce informací, minimálně přehledy se zákl. údaji, u vybraných akcí podrobnosti.

Školství

- činnost škol, učitelé, děti a studenti, akce
Školy (mimo mateřských) mají povinnost
vykonávat spisovou službu:
skartační řízení, předání archiválií do archivu.
Např. výroční zprávy, plány práce, výkazy,
korespondence, kroniky ...

Není nutné detailně, stačí přehled.

výjimka mateřské školy – podrobnosti!

Sociální a zdravotní záležitosti

- sociální poměry, nezaměstnanost, zdravotnické služby, vítání občánků, péče o seniory

Organizace zřízené samosprávou mají povinnost vykonávat spisovou službu:

skartační řízení, předání archiválií do archivu.

Ostatní povinnost uchovávat dokumenty nebo nic.

Do archivu výjimečně (např. výroční zprávy, letáky).

Co nejvíce informací, minimálně přehledy se základními údaji.

Počasí

- přehledy, anomálie

Propracovaný systém ČHMÚ.

Upozornit na anomálie a důsledky.

Pohyb obyvatelstva

- narození, zemřelí, sňatky, počty obyvatel

Zajišťují matriční úřady a statistický úřad.

Přehledy se základními údaji, pozor na ochranu osobních údajů.

Čím větší obec, tím více dokumentů
do archivu.

Děkuji za pozornost.